

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้ได้ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองก่อนเรียน และหลังเรียน ผู้วิจัยขอเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. แบบแผนการทดลอง
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 15 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 614 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 48 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ชนิด คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถุนวิถีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 ชุด

2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถุนวิถีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 แผน

3. แบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถุนวิถีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 30 ข้อ คำตาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยให้ครุ ผู้ปกครอง และเพื่อน ของนักเรียนเป็นผู้สังเกต การตอบจะให้ตอบตามที่นักเรียนได้ปฏิบัติ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยทำ ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม 3 ด้าน คือ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านการมีจิตสาธารณะ

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถุนวิถีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถุนวิถีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 ชุด มีขั้นตอน ในการสร้างและหาความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

1.3 สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 ชุด ดังนี้

1.3.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีเป็นเช่นไร เวลา 2 ชั่วโมง

1.3.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มีระเบียบวินัยให้เรื่องมาก เวลา 2 ชั่วโมง

1.3.3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ยึดมั่นในตัวสัตย์สุจริต เวลา 2 ชั่วโมง

1.3.4 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ควรสร้างสรรค์สังคมสากล เวลา 2 ชั่วโมง

1.3.5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สิทธิมนุษยชน เวลา 2 ชั่วโมง

1.3.6 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สิทธิในการรัฐธรรมนูญ เวลา 2 ชั่วโมง

1.3.7 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่น เวลา 2 ชั่วโมง และแต่ละชุดมีองค์ประกอบดังนี้

1) คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2) บัตรคำสั่ง

3) บัตรกิจกรรม

4) บัตรเนื้อหา

5) บัตรเฉลยบัตรกิจกรรม

6) บัตรแบบทดสอบ

7) บัตรเฉลยแบบทดสอบ

1.4 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน

ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไปเสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

1.5 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน

ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมของเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา และองค์ประกอบของชุดกิจกรรม การเรียนรู้ พร้อมทั้งหาคำ IOC ของแบบทดสอบหลังเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่ามีค่าความเหมาะสมที่รับได้ ซึ่งเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (รัตนะ บัวสนธิ, 2552, หน้า 231) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

และมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	ในระดับเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	ในระดับเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	ในระดับเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	ในระดับเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	ในระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินจะต้องมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด ได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	SD	
1	4.58	0.12	มากที่สุด
2	4.60	0.16	มากที่สุด
3	4.60	0.03	มากที่สุด
4	4.60	0.03	มากที่สุด
5	4.58	0.12	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ยความหมายสม		ระดับความหมายสม
	$\bar{X}$	SD	
6	4.60	0.03	มากที่สุด
7	4.58	0.03	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบร่วมกันว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดมีระดับความหมายสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 4.58-4.60 และผู้เขียนเสนอแนะให้การปรับแก้ดังรายละเอียดดังนี้

- แทรกรูปภาพเพิ่มและให้สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชุด
- ปรับปรุงเนื้อหาให้ชัดเจนและเพิ่มเติมเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มีระเบียบวินัยให้เรื่องยาก
- ปรับปรุงแบบทดสอบหลังเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับสำนวนภาษาของตัวเลือกที่มีความเด่นชัดเกินไป

1.6 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขึ้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เขียนชั้นต่อไป ตามแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมศึกษาปีที่ 4 ตามที่ได้ระบุไว้ในรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2555 ที่ไม่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อตรวจสอบความหมายสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ กิจกรรม สื่อการสอน และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และนำข้อมูลพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขึ้nmัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้nmัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลกันยานุกูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ที่ไม่ใช่กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อตรวจสอบความหมายสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ กิจกรรม สื่อการสอน และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และนำข้อมูลพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

1.8 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขึ้nmัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชัnnมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลกันยานุกูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ที่ไม่ใช่กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน เพื่อตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ถูกต้อง อีกรอบ

แล้วจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.9 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 48 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแหล่งความหมายสามของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 แผน ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและหนังสือเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกผลหลังการสอน จำนวน 7 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ขั้นนำเสนอสู่บทเรียน ให้นักเรียนเรียนรู้ถึงจุดมุ่งหมายเรื่องที่เรียน เร้าความสนใจด้วยการให้สังเกตเหตุการณ์ ตามคำอ่าน วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น

2.3.2 ขั้นแสดงความคิด ให้นักเรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนด้วยการอภิปรายกลุ่ม ให้แสดงความคิดเห็นหลากหลายมุมมองที่แตกต่างกันและคล้ายกัน

2.3.3 ขั้นปรับเปลี่ยนแนวคิด เพื่อให้นักเรียนมีความคิดเห็นใหม่ที่สอดคล้องกัน ด้วยการให้สืบเสาะหาข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อภิปรายปัญหา เลือกวิธีแก้ปัญหา ข้อดี ข้อจำกัด ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนย่อยดังนี้

2.3.3.1 ทำความกระจ้าง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะการคิดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้

2.3.3.2 การสร้างความคิดใหม่ จากการอภิปราย ร่วมกัน ทำให้นักเรียนสามารถกำหนดความคิดใหม่ หรือความรู้ใหม่ขึ้นได้

2.3.3.3 ประเมินความคิดใหม่ โดยการตรวจสอบความรู้ หรือ ความคิดใหม่ที่นักเรียนสร้างขึ้น ด้วยการอภิปราย หรือตรวจสอบผลงาน

2.3.4 ขั้นนำแนวคิดไปใช้ นำความรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ด้วยการสรุปเป็นแผนผังความคิด หรือบรรยายสรุป

2.3.5 ขั้นทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้าย นักเรียนจะได้ทบทวน ความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบความคิด ระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่ เสนอแนะความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงพัฒนา

ตารางที่ 4 สาระการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัด	แผนที่	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
ส 2.1 ม.4/3 ปฏิบัติตนและนีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่น	1	ผลเมืองคือเป็นเช่นไร	2
ประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็น	2	มีระเบียบวินัยใช้เรื่องยาก	2
ผลเมืองคือของประเทศไทยและสังคมโลก	3	ยึดมั่นในเชื่อสัตย์สุจริต	2
ส 2.1 ม.4/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน	4	ควรสร้างสิ่งจิตสาธารณะ	2
ในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา	5	สิทธิมนุษยชน	2
	6	สิทธิตามรัฐธรรมนูญ	2
	7	การปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่น	2

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เสนอต่อประชาชนและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ของจุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (รัตนะ บัวสนธิ, 2552, หน้า 231) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

และมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	ในระดับเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	ในระดับเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	ในระดับเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	ในระดับเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	ในระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินจะต้องมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และระดับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	ค่าเฉลี่ยความหมาย		ระดับความ หมาย
		$\bar{X}$	SD	
1	พลมีองค์เป็นชั่นໄร	4.50	0.36	มากที่สุด
2	มีระเบียบวินัยใช้เรื่องยาก	4.50	0.36	มากที่สุด
3	ยึดมั่นในชื่อสัตย์สุจริต	4.50	0.35	มากที่สุด
4	ควรสร้างสรรค์จิตสาธารณะ	4.50	0.36	มากที่สุด
5	สิทธิมนุษยชน	4.50	0.36	มากที่สุด
6	สิทธิตามรัฐธรรมนูญ	4.50	0.36	มากที่สุด
7	การปกป้องคุณครองตนเองและผู้อื่น	4.48	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบร่วมกันว่า แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน มีระดับความหมายสมออยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 4.48-4.50 และผู้เขียนเสนอแนะให้การปรับแก้ดังรายละเอียด ดังนี้

- ปรับแก้จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัดในข้อที่ 3 จากคำว่า “เห็นความสำคัญ” เป็นคำว่า “ตระหนักรู้”
- ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยการออกเนื้อหาของข่าว หรือรายการที่ใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนโดยถังเขป
- ปรับกิจกรรมในขั้นปรับเปลี่ยนแนวคิด และขั้นนำแนวคิดไปใช้ให้มีลักษณะ เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลมีองค์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกต้อง การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เขียนฯ เสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลมีองค์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกต้อง การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้สอนกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนชลกันยานุกูล ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 47 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้น ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.8 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3. แบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาความเชื่อมั่น ของแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกปฏิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้ครอบคลุมพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม 3 ด้าน คือ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ ด้านละ 10 ข้อ รวม 30 ข้อ คำ답นามีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ลักษณะของข้อคำถามจะเป็นข้อความทึ้งเป็นบวก และลบ โดยให้ครุผู้ปักธง และเพื่อนของนักเรียนเป็นผู้สังเกต การตอบจะให้ตอบว่า เป็นประจำ บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง และ ไม่เคยทำ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน (สุวิมล ว่องวนิช, 2550, หน้า 248) ดังนี้

สำหรับข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นบวก มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้คะแนน	3	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	1	คะแนน
ไม่เคยทำ	ให้คะแนน	0	คะแนน

ส่วนข้อคำานที่มีลักษณะเป็นคลุมมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่เคยทำ	ให้คะแนน	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้คะแนน	1	คะแนน
เป็นประจำ	ให้คะแนน	0	คะแนน

และมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.51- 3.00 แปลความว่า มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 -2.50 แปลความว่า มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 0.51 -1.50 แปลความว่า มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.00 -0.50 แปลความว่า มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 6 โครงสร้างของแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม

เรื่อง	จำนวนข้อของแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม		
	ข้อคำานที่เป็นบวก	ข้อคำานที่เป็นลบ	รวม
1. ความมีระเบียบวินัย	6	4	10
2. ความซื่อสัตย์สุจริต	6	4	10
3. การมีจิตสาธารณะ	8	2	10
รวม	20	10	30

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางภูมิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตามโครงสร้าง ที่กำหนดไว้ในข้อ 3.2 ตามตัวอย่าง ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ตัวอย่างแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		ประเมิน	ไม่ย่อ	มาก	น้อย
		3	2	1	0
0	ทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
00	แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน				
000	เข้าแตรในการใช้บริการต่าง ๆ เสมอ				

3.4 นำแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกต้อง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เสนอต่อเสนอประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 5 ท่าน พร้อมทั้งได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และความสอดคล้องกับมาตรฐานและคุณธรรม จริยธรรม ที่กำหนด แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ซึ่งได้ ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชา สังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกต้อง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.7 นำแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางถูกต้อง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนชลกันยานุกูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1

ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 47 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.22-0.57 และหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์ ทดสอบพันธ์ของ cronbach (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

3.8 จัดพิมพ์แบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฉบับสมบูรณ์ เพื่อ นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

4.2 กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา โดยยึดตามทฤษฎีของบลูม (Bloom) แบ่งเป็น 6 ค้าน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 โครงสร้างของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ชุดที่	จำนวนข้อสอบ							
	รู้/จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม	
1	2	2	1	2	-	1	8	
2	2	2	1	1	-	1	7	
3	2	2	1	1	-	1	7	
4	2	2	1	1	-	1	7	
5	2	2	1	1	1	-	7	
6	2	2	1	1	1	1	8	
7	1	2	1	1	1	-	6	
รวม	13	14	7	8	3	5	50	

4.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2 จำนวน 50 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

4.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี เสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แนวใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

-1 หมายถึง แนวใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ได้แบบทดสอบที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00-1.00 แล้วคำนวณการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

4.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนชลกันยานุกูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 41 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และได้เรียนเนื้อหานี้มาแล้ว และนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% กัดเลือกแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.22-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.27-0.63 ได้จำนวน 31 ข้อ และได้นำแบบทดสอบข้อที่ 7, 13, 18, 22, 33, 34, 35, 43 และข้อ 47 รวม 9 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.13-0.95 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.09-0.18 มาปรับปรุงจำนวนภาษาของข้อคำถามและตัวเลือกที่มีความเด่นชัดเกินไป เพื่อนำไปเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ

4.8 นำแบบทดสอบที่กัดเลือกไว้ในข้อ 4.7 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR_{20} ของ Kuder Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.83

4.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การรวมรวมข้อมูล

ผู้จัดได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อให้ทราบขั้นตอนของการวิจัย และลงชื่อยินยอมเป็นกุญแจ

ตัวอย่างของการวิจัย

2. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และทำการสังเกตคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ด้วยแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางภูมิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางภูมิ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นเวลา 14 ชั่วโมง

4. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และทำการสังเกตคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ด้วยแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางภูมิการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5. หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุดไปเป็นระยะเวลาไป 2 สัปดาห์ ทำการ ประเมินเพื่อติดตามผลคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ด้วยแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางภูมิการสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง อีกรอบหนึ่ง

6. จากการสังเกตคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ด้วยแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางภูมิการสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง โดยให้ครุ พูดคุย และเพื่อนของนักเรียนเป็นผู้สังเกต จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณ เป็น 3 เท่าของผู้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้จัดได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการสังเกตคุณธรรม จริยธรรม ก่อนเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ผลการทดสอบก่อนเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. คำนวณหาค่าร้อยละของประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ของชุดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. วิเคราะห์ผลการสังเกตคุณธรรม จริยธรรมหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. วิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
6. คำนวณหาค่าร้อยละของประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
7. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลการสังเกตคุณธรรม จริยธรรม หลังเรียนและ ก่อนเรียนภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้ $t-test$ แบบ Dependent
8. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี หลังเรียนและก่อนเรียนภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้ $t-test$ แบบ Dependent

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวิจัยเชิงทดลอง (Pre- Experimental Design) จากกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม วัดผลก่อนและหลังการทดลอง เป็นแบบแผนการวิจัย ชนิด One-group Pretest- Posttest Design (พิชิต ฤทธิ์ชัย, 2551, หน้า 138) ดังรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 รูปแบบแผนการทดลอง

Q_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

X แทน การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

Q_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (พิสณุ พองศรี, 2551, หน้า 272) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\sum X$	คือ	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
N	คือ	จำนวนข้อมูลทั้งหมด	

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้สูตร (พิสณุ พองศรี, 2551, หน้า 275) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	คือ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	คือ	ข้อมูลแต่ละตัว	
N	คือ	จำนวนข้อมูลหรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง	

2. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสั้นเกตคุณธรรมจริยธรรม และแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน ใช้สูตร (พิสณุ พองศรี, 2551, หน้า 287) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนผู้เขียนช่วยทั้งหมด
N	คือ	จำนวนผู้เขียนช่วยทั้งหมด	

2.2 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้สูตร E_1/E_2 (พิสณุ พองศ์รี, 2551, หน้า 57) ดังนี้

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A} \times 100}$$

เมื่อ	E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของคะแนนนักเรียนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน
	N	คือ	จำนวนผู้เรียน
	A	คือ	คะแนนเต็มของการวัดระหว่างเรียน

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum Y}{\frac{N}{B} \times 100}$$

เมื่อ	E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากการคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด
	$\sum Y$	คือ	ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน
	N	คือ	จำนวนผู้เรียน
	B	คือ	คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ราตรี นันทสุคนธ์, 2553, หน้า 253) ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	คือ	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	คือ	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ
	S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2.4 การหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตร (ราตรี นันทสุคนธ์, 2553, หน้า 233) ดังนี้

$$\text{สูตรการหาค่าความยากง่าย } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	R	คือ	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	คือ	จำนวนคนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

$$\text{สูตรการหาค่าอำนาจจำแนก } r = \frac{R_u - R_e}{N/2}$$

เมื่อ	r	คือ	ค่าอำนาจจำแนก
	R_u	คือ	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	R_e	คือ	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	N	คือ	จำนวนนักเรียนทั้งกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตร KR_{20} ของคูเดอร์ ริ查ร์ดสัน (Kuder Richardson) (ราตรี นันทสุคนธ์, 2553, หน้า 233) ดังนี้

$$\text{สูตร } KR_{20} = r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	n	คือ	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	คือ	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ
	q	คือ	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1-p$
	S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบหาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติค่าที ($t-test$ Dependent) โดยใช้สูตร (พิสณุ พองศรี, 2551, หน้า 282) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ D คือ ผลต่างระหว่างข้อมูล

$\sum D$ คือ ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่

$\sum D^2$ คือ ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่ยกกำลังสอง

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป